پایان دادن به شرایط «نه جنگ نه صلح» با سیاسی کاری محقق نمی‌شود

رییس مجلس شورای اسلامی با تاکید بر اینکه در حوزه نظامی به بازدارندگی رسیده‌ایم، گفت که پایان دادن به شرایط نه جنگ نه صلح با سیاسی کاری محقق نمی‌شود. نشست شورای هماهنگی مجلس شورای اسلامی با حضور رییس مجلس، هیات رییسه، روسای کمیسیون‌های تخصصی و روسای مرکز پژوهش‌ها و دیوان محاسبات مجلس برگزار شود؛ در این نشست، روسای کمیسیون‌های تخصصی مجلس درباره مهم‌ترین مسائل کشور در حوزه‌های اقتصادی، معیشت و دفاعی، به بیان دیدگاه‌ها و پیشنهادهای خود پرداختند. در این جلسه محمدباقر قالیباف رییس مجلس شورای اسلامی با اشاره به تاکید رهبر معظم انقلاب مبنی بر لزوم پایان دادن به شرایط نه جنگ و نه صلح، اظهار کرد: در مواجهه با این شرایط نباید به بحث‌های کلیشه‌ای و سیاسی اکتفا کرد؛ متهم کردن یکدیگر به جنگ‌طلبی یا واداد گی مسیر پایان دادن به این شرایط نیست و کشور نیازمند تصمیم و رویکردی عملیاتی و روشن است. وی با اشاره به تحولات نظامی دو سال اخیر از وعده صادق تا جنگ ۱۲ روزه و جنگ ۴۰ روزه افزود: با روحیه شهادت‌طلبی و ایثارگری نیروهای مسلح، عقلانیت، اراده و تدبیر فرمانده کل قوا، امروز کشور در حوزه نظامی به نقطه بازدارندگی نظامی در برابر دشمن رسیده است به گونه‌ای که دشمن به این نتیجه رسیده که نمی‌تواند جنگی مشابه جنگ ۴۰ روزه علیه ما به راه بیندازد، به همین دلیل، اولویت اول خود را بر هم زدن امنیت داخلی ایران، فشار اقتصادی و فروپاشی از درون متمرکز کرده است و در برابر این طراحی دشمن، کشور نیازمند وحدت، انسجام و رسیدن به بازدارندگی پایدار است. قالیباف تاکید کرد: اگر بخواهیم تهدید دشمن را از ایران عزیز و مردم دور کنیم، تنها راه رسیدن به بازدارندگی پایدار است؛ اگر به بازدارندگی رسیدیم، تهدید را از خودمان دور کرده‌ایم و امر فرماندهی معظم کل قوا را هم اجرایی کرده‌ایم. رییس مجلس درباره اصلاحات حوزه انرژی نیز گفت: پس از بحث و بررسی‌های فراوان هیچکس شک ندارد که اصلاح انرژی، فوری‌ترین و مهم‌ترین موضوع ما در زمان صلح و هم در دوران جنگ است؛ در این زمینه همه هم به یک جمع‌بندی رسیدیم که با توجه به سهم ۹ درصدی بنزین در انرژی اصلاح نباید از بنزین آغاز شود بلکه باید این اصلاحات از گاز که سهم ۷۳ درصدی در انرژی دارد آغاز شود؛ چرا که می‌تواند مشکل مردم را حل کند، هم مشکل دولت را و هم باعث ایجاد امنیت اقتصادی می‌شود.

تغییر دکترین موشکی معادله تازه بازدارندگی ایران

جنگ اخیر نه تنها برنامه موشکی ایران را متوقف نکرد، بلکه به گفته مقامات ایرانی و کارشناسان خارجی آن را گسترده‌تر و جسورانه‌تر کرد؛ تهران اکنون از برداشته شدن محدودیت ۲ هزار کیلومتری برد موشک‌ها و حرکت به سمت بردهای بیشتر خبر می‌دهد؛ پیامی که می‌گوید ایران در تقویت بازدارندگی خود محدود به جغرافیا و تصمیمات سیاسی گذشته نخواهد بود. اظهارات مقامات نظامی ایران مبنی بر برداشته شدن محدودیت خودخواسته برد موشکی ۲ هزار کیلومتری نشانه تغییر مهمی در موضع علنی حاکمیتی ایران در زمینه بازدارندگی نظامی است. پس از دستور مقام معظم رهبری ایران مبنی بر پاسخ سریع، اثرگذار و بدون محدودیت جغرافیایی نیروهای مسلح ایران به هر گونه تهدید، از آن زمان، مقامات ارشد نظامی ایران جنگ غیرقانونی و تجاوزکارانه اخیر را عقب‌نشینی از چشم‌انداز توانمندی‌های نظامی در نظر نگرفته‌اند، بلکه آن را فرصتی برای شتاب دادن به آنها توصیف کرده‌اند. پایگاه خبری امریکایی المانیتور در گزارشی با این مقدمه درباره تقویت برنامه موشکی ایران به منظور ایجاد بازدارندگی در برابر تهدیدهای آتی با وجود آسیب‌های جنگ نوشت: سرلشکر احمد وحیدی، فرمانده کل سپاه پاسداران انقلاب اسلامی در جمع گروهی از دانشجویان در تهران گفت نیروی هوافضای سپاه «یکی پس از دیگری» دستاوردهای تازه را ارایه می‌کند. به گفته او، قدرت این نیرو «بدون شک از جنگ اول بیشتر است». سرلشکر وحیدی همچنین گفت که سپاه از «ابتکارها و توانمندی‌های عملیاتی» برخوردار است و اکنون روی محصولاتی «حماسی» کار می‌کند. این اظهارات نشان می‌دهد تحت رهبری حضرت آیت‌الله سید مجتبی خامنه‌ای، مقام معظم رهبری ایران، یک محاسبه راهبردی در حال شکل گرفتن است که ایران به بازدارنده‌ای قدرتمندتر و از نظر جغرافیایی گسترده‌تر نیاز دارد. این رسانه با اشاره به اینکه مقامات ایرانی می‌گویند محدودیت ۲ هزار کیلومتری هرگز یک محدودیت در حوزه فناوری نبوده است، مدعی شد که محدودیت برد موشک‌ها پیش از این و در زمان رهبری حضرت آیت‌الله سید علی خامنه‌ای، رهبر شهید انقلاب اسلامی به عنوان یک سیاست تعیین شده بود. در ادامه این مطلب مطرح شد: عمدتا برداشت از این محدودیت این بود که تلاشی برای مهار نگرانی‌های بین‌المللی درباره برنامه موشکی ایران و در عین حال، حفظ توان ضربه زدن به اسراییل، پایگاه‌های امریکا در منطقه و بخش بزرگی از خاورمیانه است. بنابراین برداشتن این محدودیت به معنای تغییر در دکترین سیاسی است. در همین راستا، سرتیپ حسین محبی، سخنگوی سپاه پاسداران اخیرا اعلام کرد که این محدودیت برداشته شده است اما به نوشته این رسانه، مشخص نیست که ایران از قبل موشک‌های عملیاتی با برد بیشتر از محدودیت قبلی داشته یا نه؟ رسانه امریکایی با اشاره به بیانیه‌های سپاه پاسداران درباره تقویت توان نظامی ایران، به‌ویژه در بخش موشکی و آمادگی بیشتر آن نسبت به زمان آغاز جنگ برای پاسخ قاطع با هر گونه تجاوزگری نوشت: زمان‌بندی اعلامیه‌های سپاه پاسداران نشان می‌دهد که تهران از این درگیری چه نتیجه‌ای گرفته است. حملات به ایران با آسیب‌هایی به بخش نظامی همراه بود اما با این حال، کارشناسان با اشاره به پرتابگرهای متحرک، تاسیسات زیرزمینی، امکان بازسازی از طریق زنجیره‌های تامین خارجی می‌گویند برنامه موشکی ایران نابود نشده است. وزارت دفاع ایران گفته است نیروهای مسلح ۷۰ پروژه راه‌اندازی کرده‌اند تا درس‌های جنگ را به فناوری‌های نظامی تازه تبدیل کنند. این نشان می‌دهد تهران فقط به دنبال پر کردن دوباره انبارها نیست، بلکه می‌خواهد بقاپذیری، انعطاف عملیاتی و عملکرد فنی را هم بهبود دهد. از نگاه تهران، حملات امریکا و رژیم صهیونیستی می‌تواند پرتابگرها و انبارها را نابود کنند اما نمی‌تواند دلیل راهبردی حفظ زرادخانه موشکی را از بین ببرند. در واقع، هر چه ایران در برابر یک کارزار دیگر آسیب‌پذیرتر باشد، انگیزه بیشتری خواهد داشت سلاح‌هایی بسازد که طیف گسترده‌تری از اهداف را مورد اصابت قرار بدهد.

رکود چندماهه در بازار طلای ایران

طلا در برابر تورم کم آورد

طلا در اقتصاد ایران همواره جایگاهی فراتر از یک کالای مصرفی داشته است. در دوره‌هایی که تورم بالا می‌رود، ارزش پول ملی کاهش پیدا می‌کند و چشم‌انداز اقتصادی با نااطمینانی همراه می‌شود، بخشی از خانوارها و سرمایه‌گذاران برای حفظ قدرت خرید خود به سمت خرید طلا و سکه حرکت می‌کنند. این رفتار بر یک تصور عمومی استوار است: طلا در بلندمدت می‌تواند ارزش دارایی را در برابر تورم حفظ کند و مانع از کاهش قدرت خرید پس‌انداز‌ها شود. با این حال، تحولات بازار در ماه‌های اخیر تصویر متفاوتی از عملکرد طلا در اقتصاد ایران ارائه می‌دهد. قیمت هر گرم طلای ۱۸ عیار در حال حاضر در محدوده ۲۳ میلیون تومان قرار دارد؛ سطحی که بازار در بهمن ماه سال گذشته نیز به آن رسیده بود. به بیان دیگر، اگرچه قیمت طلا نسبت به آبان سال گذشته افزایش داشته، اما در چند ماه اخیر رشد قابل توجهی ثبت نکرده و در محدوده‌ای نزدیک به قیمت‌های ماه‌های گذشته در نوسان بوده است. این وضعیت در اقتصادی که تورم رسمی آن در برخی ماه‌ها از مرز ۷۰ درصد نیز عبور کرده، قابل تأمل است. در شرایطی که قیمت کالاها و خدمات با سرعت بالا افزایش یافته و هزینه زندگی خانوارها به‌طور مستمر بیشتر شده، انتظار طبیعی این بوده که دارایی‌هایی مانند طلا نیز دست‌کم در مقاطع زمانی مشابه، رشد قابل توجهی را تجربه کنند. اما عملکرد بازار نشان می‌دهد که طلا در بازه اخیر نتوانسته به اندازه انتظارات بخشی از خریداران، نقش پوشش‌دهنده تورم را ایفا کند. البته برای ارزیابی دقیق عملکرد طلا باید میان بازه‌های زمانی مختلف تفاوت قائل شد. مقایسه قیمت امروز با آبان سال گذشته ممکن است از رشد قیمت حکایت کند، اما مقایسه آن با بهمن سال گذشته و ماه‌های پس از آن، از یک دوره طولانی‌تر رکود نسبی قیمت خبر می‌دهد. بنابراین، نتیجه‌گیری درباره بازدهی طلا به نقطه شروع و پایان مقایسه وابسته است. آنچه در شرایط فعلی اهمیت دارد، این است که خریدارانی که در ماه‌های گذشته و در سطوح قیمتی بالاتر یا نزدیک به قیمت فعلی وارد بازار شده‌اند، لزوما بازدهی متناسب با تورم اقتصاد ایران به دست نیاورده‌اند.

ریزش اونس جهانی شوک تازه به بازار داخلی

یکی از مهم‌ترین اتفاقات بازار طلا در هفته پایانی آبان، کاهش شدید قیمت اونس جهانی بود؛ افتی که در یک هفته به حدود ۳۴۸ دلار رسید و بازار داخلی ایران را نیز تحت تأثیر قرار داد. این میزان کاهش، به گفته رییس اتحادیه طلا و جواهر تهران، در طول یک سال اخیر سابقه نداشته و تا حدودی دور از انتظار فعالان بازار بوده است.

نادر بذرافشان، رییس اتحادیه طلا و جواهر تهران، در گفت‌وگو با ایرنا درباره تحولات بازار در هفته پایانی آبان اظهار داشت: «در ماه آبان به‌طور کلی شاهد کاهش نسبی قیمت‌ها در بازارهای جهانی و همچنین بازار داخلی بودیم، اما در هفته پایانی این ماه، یعنی از شنبه تا پایان هفته گذشته، کاهش قابل توجهی را تجربه کردیم به‌طوری که چنین میزان کاهشی در طول یک سال اخیر ثبت نشده بود.» او با اشاره به افت قیمت اونس جهانی افزود: «در هفته اخیر قیمت اونس جهانی طلا حدود ۳۴۸ دلار کاهش داشته که این میزان افت تا حدودی دور از انتظار و تحلیل‌های موجود در سطح بازارهای جهانی و داخلی بود. این روند کاهشی به‌صورت تدریجی ادامه پیدا کرد و در نهایت موجب شد بازار داخلی نیز تحت تأثیر افت قیمت‌های جهانی، کاهش قابل توجهی را تجربه کند.»

در واقع، بازار داخلی در هفته پایانی آبان با دو واقعیت هم‌زمان مواجه شد: از یک سو، افت قابل توجه قیمت جهانی طلا و از سوی دیگر، شرایط نرخ ارز در داخل کشور. قیمت طلا در ایران از ترکیب قیمت اونس جهانی و نرخ ارز تأثیر می‌گیرد؛ به همین دلیل، کاهش قیمت جهانی الزاما به همان نسبت در بازار داخلی منعکس نمی‌شود. با این حال، افت اخیر اونس به اندازه‌ای بود که اثر آن در قیمت طلای ۱۸ عیار و انواع سکه آشکار شد.

کاهش یک میلیون و ۷۶۵ هزار تومانی طلای ۱۸ عیار

آمار اعلام‌شده از سوی اتحادیه طلا و جواهر تهران نشان می‌دهد که افت جهانی طلا در هفته پایانی آبان به کاهش قابل توجه قیمت‌ها در بازار داخلی منجر شده است. بر اساس توضیحات بذرافشان، هر گرم طلای ۱۸ عیار در این مدت یک میلیون و ۷۶۵ هزار تومان کاهش قیمت داشته و به حدود ۲۳ میلیون و ۱۱۷ هزار تومان رسیده است. در بازار سکه نیز کاهش قیمت‌ها چشمگیر بوده است. سکه تمام طرح جدید با ۱۵ میلیون و ۵۰۰ هزار تومان کاهش به ۲۳۸ میلیون و ۴۰۰ هزار تومان رسید. سکه تمام طرح قدیم نیز با افت ۱۷ میلیون و ۷۰۰ هزار تومانی، در سطح ۲۲۸ میلیون و ۷۰۰ هزار تومان قرار گرفت. نیم‌سکه در همین دوره هفت میلیون و ۵۰ هزار تومان کاهش قیمت داشت و به ۱۲۶ میلیون و ۳۰۰ هزار تومان رسید. ربع‌سکه نیز با ۵۰۰ هزار تومان کاهش، ۶۷ میلیون و ۳۰۰ هزار تومان معامله شد و سکه یک‌گرمی بانک مرکزی با سه میلیون تومان کاهش به حدود ۳۵ میلیون تومان رسید. این کاهش‌ها نشان می‌دهد افت قیمت جهانی تنها به بازار طلای خام محدود نمانده و تمام بخش‌های اصلی بازار سکه و طلا را تحت تأثیر قرار داده است. میزان افت در هر یک از این بازارها یکسان نبوده و همین تفاوت، تغییرات قابل توجهی در حباب سکه ایجاد کرده است.

حباب سکه بزرگ‌تر شد؛ چرا؟

یکی از نکات قابل توجه در گزارش اتحادیه طلا و جواهر، افزایش حباب سکه هم‌زمان با کاهش قیمت طلا و سکه است. در نگاه نخست، انتظار می‌رود با کاهش قیمت‌ها، حباب سکه نیز کوچک‌تر شود؛ اما اتفاقی که در هفته پایانی آبان رخ داد، خلاف این انتظار بود. بذرافشان درباره علت این موضوع توضیح داد که قیمت طلای داخلی نسبت به قیمت سکه کاهش بیشتری را تجربه کرده است. همین تفاوت باعث شد فاصله میان ارزش ذاتی سکه و قیمت معاملاتی آن افزایش پیدا کند. به گفته او، حباب سکه در هفته گذشته با یک میلیون و ۹۰۰ هزار تومان افزایش به حدود ۱۳ میلیون و ۵۰ هزار تومان رسید. این مساله از نظر رفتار بازار اهمیت دارد؛ زیرا قیمت سکه تنها تابع ارزش طلای به کار رفته در آن نیست و عواملی مانند تقاضای سرمایه‌ای، انتظارات معامله‌گران و شرایط عرضه و تقاضا نیز بر آن اثر می‌گذارند. در نتیجه، ممکن است در شرایطی که قیمت طلای خام کاهش پیدا می‌کند، قیمت سکه با سرعت کمتری پایین بیاید و حباب آن بزرگ‌تر شود. افزایش حباب سکه در شرایط کاهش تقاضا نیز نشان می‌دهد که رفتار بازار لزوما از یک الگوی ساده پیروی نمی‌کند. بنابراین، برای ارزیابی قیمت سکه باید علاوه بر قیمت اونس و نرخ ارز، وضعیت حباب و میزان تقاضای معاملاتی نیز بررسی شود.

کاهش تقاضا؛ خریداران در انتظار

یکی دیگر از نشانه‌های مهم وضعیت بازار در هفته پایانی آبان، کاهش محسوس تقاضا بود. به گفته رییس اتحادیه طلا و جواهر تهران، میزان تقاضا در بازار طلا و سکه طی هفته گذشته حدود ۵۰ درصد کاهش پیدا کرده است. این افت قابل توجه نشان می‌دهد که کاهش قیمت‌ها الزاما به افزایش فوری خرید منجر نشده و بخش بزرگی از خریداران ترجیح داده‌اند برای ورود دوباره به بازار صبر کنند. بذرافشان در این باره گفت: «در هفته گذشته حدود ۵۰ درصد کاهش تقاضا در بازار داشتیم که این میزان افت، بسیار قابل توجه است و نشان می‌دهد مردم در مبادلات و خریدهای خود با احتیاط بیشتری عمل کرده‌اند.» این رفتار را می‌توان در چارچوب یکی از ویژگی‌های رایج بازارهای سرمایه‌ای در ایران بررسی کرد. بخشی از خریداران در دوره‌های افزایش قیمت، به دلیل نگرانی از عقب ماندن از رشد بازار، با شتاب بیشتری وارد معاملات می‌شوند؛ اما در دوره کاهش قیمت، احتمال ادامه افت آنها را از خرید بازمی‌دارد. در نتیجه، رفتار معاملاتی گاهی برخلاف منطق خرید در قیمت‌های پایین‌تر و فروش در قیمت‌های بالاتر شکل می‌گیرد. در رییس اتحادیه طلا و جواهر تهران نیز به همین مساله اشاره کرده و اظهار داشت: «متأسفانه فرهنگ معاملاتی در بازار ما به گونه‌ای است که مردم معمولا در زمان اوج افزایش قیمت‌ها و شرایط هیجانی اقدام به خرید می‌کنند، اما زمانی که بازار با کاهش قیمت مواجه می‌شود، به دلیل احتمال ادامه‌دار بودن روند نزولی، خریدهای خود را متوقف می‌کنند.» او در ادامه توصیه کرد مردم از خریدهای هیجانی در دوره افزایش‌های غیرکارشناسی خودداری کنند و در زمان کاهش قیمت‌ها، معاملات منطقی‌تری داشته باشند. با این حال، کاهش تقاضای اخیر را نباید صرفا به رفتار روانی خریداران نسبت داد. قدرت خرید خانوارها، نااطمینانی نسبت به آینده قیمت‌ها و تجربه بازدهی محدود در ماه‌های گذشته نیز می‌تواند در احتیاط خریداران نقش داشته باشد.

آیا ریزش قیمت‌ها ادامه پیدا می‌کند؟

پس از کاهش سنگین قیمت‌ها در هفته پایانی آبان، پرسش اصلی فعالان بازار این است که آیا طلا همچنان در مسیر نزولی قرار خواهد داشت یا با بازار به یک دوره ثبات نسبی وارد می‌شود. نادر بذرافشان معتقد است احتمال تداوم ریزش قیمت‌ها در شرایط فعلی چندان بالا نیست؛ هرچند او تأکید کرده که تحولات بازار جهانی و نرخ ارز همچنان می‌توانند شرایط را تغییر بدهند. او درباره وضعیت اونس جهانی در مقایسه با پنج روز گذشته گفت: «قیمت اونس جهانی طلا حدود ۱۹۰ دلار کاهش داشته و با توجه به تعطیلی بازارهای جهانی در حال حاضر، قیمت آن در محدوده سه هزار و ۵۳۵ دلار قرار دارد.» بذرافشان درباره بازار داخلی نیز افزود: «در بازار داخلی نیز هر گرم طلای ۱۸ عیار از روز پنجشنبه تاکنون با یک میلیون و ۱۸۰ هزار تومان کاهش، به حدود ۲۳ میلیون و ۱۱۰ هزار تومان رسیده است. در بازار سکه نیز طی این مدت، قیمت سکه با حدود ۱۰ میلیون و ۷۵۰ هزار تومان کاهش همراه بوده است.»

رییس اتحادیه طلا و جواهر تهران با اشاره به افت قابل توجه قیمت‌ها در هفته اخیر اظهار کرد: «با توجه به اینکه طی یک ماه گذشته و به‌ویژه در هفته اخیر، بازار نوسانات و کاهش قیمت قابل توجهی را تجربه کرده است، احتمال اینکه در شرایط فعلی دوباره به کانال‌های قیمتی پایین‌تر برگردیم، چه در بازارهای جهانی و چه در بازار داخلی، چندان زیاد نیست؛ چرا که میزان کاهش اخیر بسیار قابل توجه بوده است.» او در عین حال درباره احتمال تداوم کاهش قیمت‌ها تصریح کرد: «البته باید منتظر بمانیم و ببینیم بازارهای جهانی از روز دوشنبه و پس از بازگشایی چه واکنشی نشان می‌دهند و آیا روند کاهشی ادامه‌دار خواهد بود یا خیر. با این حال، من احتمال کاهش مجدد قیمت‌ها در شرایط فعلی بسیار کم می‌دانم.» این ارزیابی، دیدگاه رییس اتحادیه طلا و جواهر تهران درباره احتمال تداوم کاهش قیمت‌ها تصریح کرد: «البته باید منتظر بمانیم و ببینیم بازارهای جهانی از روز دوشنبه و پس از بازگشایی چه واکنشی نشان می‌دهند و آیا روند کاهشی ادامه‌دار خواهد بود یا خیر. با این حال، من احتمال کاهش مجدد قیمت‌ها را در شرایط فعلی بسیار کم می‌دانم.» این ارزیابی، دیدگاه رییس اتحادیه طلا و جواهر تهران درباره بازه شرایط کوتاه‌مدت بازار است و نباید آن را به معنای تضمین ثبات قیمت‌ها یا پایان نوسانات تلقی کرد. خود او نیز تأکید کرده است که بازار همچنان از تغییرات اونس جهانی، نرخ ارز و اخبار سیاسی و اقتصادی تأثیر می‌پذیرد و ممکن است ثبات فعلی موقتی باشد.

طلا در برابر تورم چرا بازدهی مورد انتظار محقق نشد؟

بازگشت قیمت هر گرم طلای ۱۸ عیار به محدوده ۲۳ میلیون تومان، در کنار تورم بالای اقتصاد ایران، یک پرسش اساسی را مطرح می‌کند: چرا دارایی‌ای که بسیاری از مردم آن را ابزار حفظ ارزش پول می‌دانند، در ماه‌های اخیر نتوانسته رشد متناسبی با تورم داشته باشد؟

پاسخ را باید در تفاوت میان تورم داخلی و عوامل تعیین‌کننده قیمت طلا جست‌وجو کرد. قیمت طلا در ایران از دو متغیر اصلی تأثیر می‌گیرد: قیمت جهانی اونس و نرخ ارز. افزایش سطح عمومی قیمت کالاها و خدمات در داخل کشور، به‌تنهایی تضمین نمی‌کند که قیمت طلا نیز در همان بازه زمانی و به همان نسبت افزایش پیدا کند. اگر قیمت جهانی طلا کاهش یابد یا نرخ ارز در داخل ثبات پیدا کند، ممکن است قیمت طلا در بازار ایران برای مدتی ثابت بماند؛ حتی اگر سایر کالاها و خدمات همچنان گران شوند. از سوی دیگر، طلا بر خلاف برخی دارایی‌ها در آمد دوره‌ای ایجاد نمی‌کند. بازدهی آن به تغییر قیمت خرید و فروش وابسته است و ممکن است سرمایه‌گذار برای دستیابی به سود، ناچار باشد دوره‌ای طولانی در انتظار افزایش قیمت بماند. هزینه‌های معامله، اختلاف قیمت خرید و فروش و حباب سکه نیز می‌توانند بازده واقعی سرمایه‌گذار را تحت تأثیر قرار بدهند. به همین دلیل، تصور اینکه خرید طلا در هر مقطع زمانی و با هر قیمتی می‌تواند سرمایه را در برابر تورم حفظ کند، تصور دقیقی نیست. طلا ممکن است در یک دوره چندماهه یا حتی یک‌ساله بازدهی کمتری از تورم داشته باشد و در دوره‌ای دیگر، با جهش قیمت جهانی یا نرخ ارز، رشد قابل توجهی را تجربه کند. عملکرد این دارایی به زمان ورود، افق سرمایه‌گذاری و شرایط بازار بستگی دارد.

در شرایط فعلی، مقایسه قیمت امروز با بهمن سال گذشته نشان می‌دهد بازار طلا در یک دوره چندماهه رشد محدودی داشته است. بنابراین، برای افرادی که در این بازه به امید پوشش تورم وارد بازار شده‌اند، نتیجه لزوما رضایت‌بخش نبوده است. این موضوع به‌ویژه برای خانوارهایی اهمیت دارد که بخش قابل توجهی از پس‌انداز خود را به طلا تبدیل کرده‌اند و انتظار داشته‌اند این دارایی دست‌کم همگام با افزایش هزینه‌های زندگی رشد کند.

افق نامشخص دلار و اونس دو متغیر تعیین‌کننده

آینده بازار طلا در ایران همچنان به دو متغیر اصلی وابسته است: مسیر اونس جهانی و نرخ ارز داخلی. افت سنگین اونس در هفته پایانی آبان، قیمت طلا را در بازار داخلی پایین آورده، اما ادامه این روند به تحولات بازار جهانی بستگی دارد. از سوی دیگر، هر گونه تغییر در نرخ ارز می‌تواند اثر کاهش یا افزایش قیمت جهانی را در بازار ایران تشدید یا خنثی کند. اگر اونس جهانی پس از بازگشایی بازارها در مسیر ثبات قرار بگیرد و نرخ ارز داخلی نیز تغییر قابل توجهی نداشته باشد، احتمال دارد قیمت طلای داخلی در محدوده فعلی نوسان کند. اما ادامه افت جهانی یا کاهش نرخ ارز می‌تواند فشار بیشتری بر قیمت‌ها وارد کند. در مقابل، افزایش نرخ دلار حتی در شرایط ثبات اونس نیز ممکن است مانع کاهش بیشتر قیمت طلا شود. بذرافشان نیز با اشاره به همین عوامل تأکید کرده است: «بازار طلا همچنان از نوسانات بازارهای جهانی، تغییرات نرخ ارز و همچنین اخبار و تحولات سیاسی و اقتصادی تأثیر می‌پذیرد؛ بنابراین ممکن است با هر گونه نوسان در این عوامل، ثبات و پایداری قیمت‌های فعلی موقتی و کوتاه‌مدت باشد.»

در مجموع، بازار طلا در ایران در نقطه‌ای قرار گرفته که نه می‌توان از بازدهی متناسب آن با تورم در ماه‌های اخیر سخن گفت و نه می‌توان با اطمینان از ادامه ریزش قیمت‌ها خبر داد. طلا همچنان یکی از ابزارهای شناخته‌شده حفظ ارزش دارایی در اقتصاد ایران است، اما تجربه ماه‌های گذشته نشان داده که خرید آن به‌تنهایی و در هر مقطع زمانی، تضمینی برای جبران تورم نیست. بازگشت قیمت به محدوده ۲۳ میلیون تومان، در حالی که این سطح در بهمن سال گذشته نیز تجربه شده بود، یادآور همین واقعیت است: حتی در اقتصادی با تورم بالا، بازدهی دارایی‌ها الزاما هم‌جهت و هم‌اندازه با افزایش قیمت کالاها و خدمات حرکت نمی‌کند. برای سرمایه‌گذاران و خانوارها، مهم‌ترین مساله در شرایط فعلی نه پیش‌بینی قطعی قیمت فردا، بلکه توجه به افق سرمایه‌گذاری، نرخ ارز، قیمت جهانی و ریسک ورود به بازار در دوره‌های هیجانی است.

پزشکیان: از دستور رهبری در همه امور اطاعت می‌کنیم

رییس جمهوری با بیان اینکه دیپلماسی سازوکار خود را دارد، برقراری ارتباط و تعاملات چندجانبه با همسایگان و سایر کشورها را برای بهبود وضعیت معیشتی و اقتصادی جامعه ضروری دانست و تصریح کرد: تأمین کالاهای اساسی از اولویت‌های حاکمیت است. در هیچ کشوری که درگیر جنگ است، توسعه شکل نخواهد گرفت و کاستی و محدودیت افزایش خواهد یافت. مسعود پزشکیان روز اول آذرماه در نشست هم‌اندیشی با جمعی از واعظ و روحانیون با محوریت بررسی مسائل جاری کشور، از جمله مدیریت بهینه سوخت و انرژی، ترویج فرهنگ همدلی و بهره‌گیری از ظرفیت مساجد و محله‌محوری، بهبود معیشت، ارتقای سطح زندگی و برقراری عدالت را از اولویت‌های اصلی دولت برشمرد و اظهار کرد: در سوره‌های ماعون و بلد و دیگر آیات قرآن، بر ساماندهی وضعیت فقرا، یتیمان و مسکینان تأکید شده است. من به عنوان حاکم جامعه اسلامی، در برابر معیشت، زندگی و عدالت در جامعه مسوولیتی انکارناپذیر بر دوش دارم و نمی‌توان در حالی که با کاستی‌ها و مشکلات مواجه هستیم، کشوری مقتدر باشیم. رییس جمهوری با اشاره به اینکه مردم نسبت به واقعیت‌های موجود در جامعه و شرایط اقتصادی آگاهی کامل دارند، همدلی و هم‌افزایی تمامی نهادهای جامعه را رکن اساسی برون‌رفت از وضعیت پیچیده موجود عنوان کرد و گفت: چنانچه همه آحاد جامعه وحدت داخلی و انسجام خود را حفظ کنند و دست به دست یکدیگر بدهند، می‌توانیم بر مشکلات غلبه کنیم. ضرورت دارد به یکدیگر احترام بگذاریم و امور را به صورت منطقی، علمی و کارشناسی پیش ببریم. پزشکیان خطاب به روحانیون و واعظ حاضر در نشست تأکید کرد: ضرورت دارد شما در آگاه‌سازی جامعه و تشریح شرایط پیچیده کنونی کشور با مردم گفت‌وگو کنید. شاهد بودید که چگونه در جریان جنگ رمضان توانستیم در عید و ماه مبارک رمضان، کالاهای اساسی را در اختیار مردم قرار بدهیم.

یارانه بنزین باید به گونه‌ای مدیریت شود که اقشار محروم نیز از آن بهره‌مند شوند

پزشکیان با اشاره به ضرورت افزایش رقم کالابرگ و بهبود وضعیت معیشت مردم، برقراری عدالت را مهم‌ترین ضرورت در اقدامات و اصلاحات اقتصادی برشمرد و تصریح کرد: باید این فرهنگ در جامعه نهادینه شود که افراد بر خود را به سایر هم‌وطنان خود که از سطح زندگی و معیشتی پایین‌تری برخوردارند و در زمره اقشار محروم قرار دارند، کمک کنند. تصمیم‌هایی همچون اصلاح الگوی مصرف سوخت و حامل‌های انرژی نیز با نگاه به برقراری عدالت در جامعه اتخاذ شده است. یارانه بنزین ۱۵۰۰ تومانی در شهرها و منابعی که به افرادی که از خودروی شخصی استفاده می‌کنند اختصاص می‌یابد، باید به گونه‌ای مدیریت و توزیع شود که اقشار محروم نیز از آن بهره‌مند شوند. عدالت این است که اعتبار، یارانه و منابع بیت‌المال برای همه مردم باشد و نمی‌توان عده‌ای را از آن محروم و عده‌ای دیگر را برخوردار کرد.

برخی سیاست‌های اقتصادی اجرا نمی‌شد با قحطی و کمبود مواجه می‌شدیم

پزشکیان با اشاره به اینکه سیاست‌ها و راهبردهای اقتصادی موجود با هدف حمایت و پشتیبانی از همه آحاد جامعه و به‌ویژه اقشار کم‌درآمد و محرومان اتخاذ می‌شود، واقع‌نگری در پذیرش مشکلات را راهکار منطقی عبور از شرایط پیچیده کنونی دانست و ادامه داد: چنانچه برخی سیاست‌های اقتصادی در زمینه کالابرگ و ارز اجرا نمی‌شد، با توجه به مسائل و محدودیت‌هایی که دشمنان ایجاد کرده بودند، اکنون با قحطی و کمبود مواجه می‌شدیم؛ اما تدابیری اندیشیده شد و توانستیم از بروز مشکل پیشگیری کنیم. باید بدانیم در چه وضعیتی قرار داریم تا متناسب با شرایط موجود، طرح و برنامه‌های عملیاتی و قابل اجرا داشته باشیم. چنانچه منابعی به شکل نادرست در اختیار افرادی قرار گرفته باشد که نیازمند نیستند، روند آن اصلاح خواهد شد. وی با اشاره به اینکه با توجه به محدودیت‌ها، فرآیند اصلاح امور و مدیریت کلان کشور زمان‌بر است، از واعظ و روحانیون حاضر در جلسه خواست راهکارهای اجرایی خود را ارائه بدهند و یادآور شد: حل مشکلات به سادگی امکان‌پذیر نیست، اما راه‌حل آن در مشارکت عمومی و پرهیز از تبعیض نهفته است. هر یک از ما باید با برداشتن یک گام به سوی بهتر و برتر شدن، در مسیر بهبود وضعیت موجود تلاش کنیم. رییس جمهوری افزود: تغییرات اساسی همواره با انتقادهایی همراه است. به عنوان مثال، برخی شرکت‌ها اکنون زیان‌ده هستند و یارانه سوخت و انرژی دریافت می‌کنند و عملکرد آنها پایین است؛ بنابراین مطابق ضوابط، ضرورت دارد نوع مدیریت آنها اصلاح یا تغییر یابد. واقعیت این است که در همین فرآیند نیز گاهی صداهایی بلند می‌شود. در حوزه تأمین آرد و نان مورد نیاز، متوجه شده‌ایم حدود ۶۰ هزار نفر در ماه از ۱۸ تن آرد و نان مصرف می‌کنند. مدیریت صحیح منابع و اصلاح روندها در چنین شرایطی یک اولویت است. وی در بخش دیگری از سخنانش با اشاره به نقش محوری مساجد و مدارس، ظرفیت این مجموعه‌ها را بسیار اثرگذار و حتی در حد حکومت محلی دانست و اظهار کرد: با توجه به جایگاه مساجد، همه شما می‌توانید فعالیتی سازنده و موثر در محلات داشته باشید. به ازای هر هزار و ۲۰۰ نفر یک مسجد وجود دارد و این ظرفیت باید بر مبنای رفتار حسنه و علم، برای بهبود شرایط مورد استفاده قرار بگیرد. کمک کنید مساجد مجددا احیا شوند و آنچه از نظر اعتقادی مورد نظر است، به‌درستی و عمیقا اجرا شود. معتقدم چنانچه نظام تعلیم و تربیت اصلاح شود، به مرور زمان پدیده‌هایی همچون بدحجابی، مهاجرت دانشجویان و مساله فرزندآوری نیز اصلاح خواهد شد. اکنون نیازمند زمان، برنامه‌ریزی و اقدام با همکاری و مشارکت عمومی هستیم.

در تمامی امور از رهنمودها و دستورات مقام معظم رهبری اطاعت می‌کنیم

پزشکیان در بخش دیگری از سخنان خود با اشاره به ضرورت برون‌رفت از وضعیت «نه جنگ و نه صلح» اظهار کرد: بدون مجوز مقام معظم رهبری شهید، در مساله مذاکره و پایان وضعیت نه جنگ و نه صلح اقدامی انجام نشد؛ ایشان دستور دادند و روند مدیریت شد. اکنون نیز در تمامی امور از رهنمودها و دستورات مقام معظم رهبری اطاعت می‌کنیم. چنانچه در مواجهه با موضوعی علم و آگاهی کافی نداشته باشیم، تلاش می‌کنیم با مشورت افراد خبره نسبت به تمام جوانب آن آگاه شویم. وی با اشاره به تحریم‌ها و محدودیت‌های ایجادشده از سوی امریکا افزود: دشمنان با اعمال تحریم‌ها، مسیرهای ارتباطی و تجاری کشور را با هدف ساقط کردن نظام ما محدود کردند و این اقدام موجب بروز محدودیت‌ها و مشکلاتی برای فعالیت‌های اقتصادی شد؛ با این وجود، آنها تصور نمی‌کردند که بتوانیم کشور را به این شکل مدیریت کنیم. توانستیم با مدیریت اثربخش و ایجاد چارچوب‌های اقتصادی مشخص، نقشه‌های شوم آنان را نقش بر آب کنیم.

در کشور درگیر جنگ توسعه شکل نخواهد گرفت

رییس جمهوری با بیان اینکه دیپلماسی سازوکار خود را دارد، برقراری ارتباط و تعاملات چندجانبه با همسایگان و سایر کشورها را برای بهبود وضعیت معیشتی و